

Městys maltézských rytířů

JIHOČESKÁ VESNICE RADOMYŠL

Půvabnou Jihočeskou vesnici roku 2005 naleznete nedaleko Strakonice směrem na Blatnou. Už jen pro nevšední výhled po kraji od kostela sv. Jana Křtitele stojí za to se sem vydat.

Tak ani tam nechodějí, jdou raději na Radomyšl, ale hledějí tam přijít kvečeru, to jsou všichni četníci v hospodě. Tam najdou v Dolejší ulici za Floriánkem takovej domek, dole modře natřenej, a ptají se tam na pantátu Melichárka. To je můj bratr. Ze ho pozdravuju, a von jím už ukáže, kudy se jde na ty Budějovice.

Takto vstoupila Radomyšl do světové literatury. Jaroslav Hašek zde nechal přespat Josefa Švejka v průběhu jeho jihočeské anabáze.

Hlavní dominantu kraje, poutní kostel sv. Jana Křtitele od architekta Bartolomea Scottiho, je vidět z dálky desítek kilometrů. Díky tomu se Radomyšl stala přirozeným centrem Horažďovické pahorkatiny a branou do Českobudějovické pánve. Od kostela vedou dvě aleje úctyhodných lip, jež spolu se stoupajícím terénem umocňují siluetu kostela. Východní alejí dojdete k malému židovskému hřbitovu z počátku 19. století, kde je pochován dědeček spisovatele France Kafky, jehož rod pocházel z blízkého Oseka. Západní alejí, vroubenou čtrnácti zastavenými kamennými křížovými cestami, míříme kolem rybníka Vražda do samotné obce.

Poutní kostel sv. Jana Křtitele od italského architekta Bartolomea Scottiho dominuje širokému okolí.

Krásná ukázka jihočeského selského baroka

Bohatství jen pro všímavé

Pokud nechcete Radomyšl objevovat s hlavami sklopenými nad průvodci, zkuste se zastavit v hospodě Na Křenovce. Najdete ji nad rybníkem, hned vedle kostela sv. Martina. Při troše štěstí se tu můžete setkat s místním patriotem Milanem Kovaříkem. Sedává u stolu štamgastů naproti výčepu a je zážitek vidět v jeho očích jiskru, kterou zažehne váš zájem o zdejší realie. To už se ocitnete venku a pan Kovařík vás provádí městečkem a zasvěcuje do jeho historie.

Srdcem Radomyšle je už zmiňovaný kostel sv. Martina z poloviny 12. století, později goticky a barokně upravovaný. Byl založen na okraji pohřebiště, které zde bylo odkryto na počátku 60. let 20. století. Téměř tisíc pohřbů do řad se zde odehrálo mezi lety 1100 – 1200, kdy vojvoda Radomyšl sídlil na dřevěné tvrzi vedle kostela. Pečlivě si projděte přílehlou zahradu. Odměnou za vaši „detektivní“ práci bude pár náhrobních kamenů z této doby, které zde leží polozapomenuté a obrostlé trávou. Naproti kostelu stojí ve farní zahradě zbytky gotické kurie a barokně obnovená budova fary.

Historie obce sahá do starověku. Archeologický výzkum prokázal osídlení z 5. století. První písemná zmínka o Radomyšli je z roku 1284, kdy patřila pánům Bavorům ze Strakonice, poté od roku 1369 johanitům (maltézským rytířům). Už ve 14. století jí byl udělen statut „městys“, jehož přidělení bylo považováno za prestižní záleži-

Informace

Radomyšl leží sedm kilometrů severně od Strakonice. Od Prahy je vzdálená zhruba 114 km a cesta autem sem trvá dvě hodiny. Přímé autobusy jezdí několikrát denně z Prahy, Na Knížecí (90 Kč), případně s přestupem ve Strakonici. Podrobné informace o obci najdete na adrese <http://municipal.cz/radomysl>.

tost a uděloval ho na žádost šlechty sám panovník úspěšnému sídlu. Tento statut zanikl nástupem komunistického režimu v roce 1948 a dosud se nevrátil.

Neznámý nálezce známého

Když půjdete od kostela svažitou Kostelní ulicí, brzy se ocitnete na Maltézském náměstí, kde se vypíná klasicistní radnice. Před ní byl v roce 1860 postaven mariánský sloup jako prosba za odvrácení požárů, které ves často ohrožovaly. Vydáte-li se od radnice k železniční zastávce, narazíte na dům Josefa Kováře, nálezce slavné obrozené mystifikace – Rukopisu zelenohorského. Kovář, který rukopis údajně z 10. století poslal v roce 1818 nejvyššímu purkrabímu hraběti Kolovratovi, byl panským úředníkem ze zámku Zelená Hora u Nepomuku.

V Radomyšli si též nenechte ujít pitoreskní příklad selského baroka z pozdního 18. století. Usedlost č. p. 62 najdete podél písečné silnice při východním okraji obce, naproti hospodě Na Křenovce. Obnovený letopočet 1784 nad slunečními hodinami připomíná snad dobu vzniku stavby, dnešní úprava, detaily a doplňky jsou však mladší. ■

TOMÁŠ WEHLE